

Advies aan Provinciale Staten

Tbv Statenvergadering d.d	06 03 2017
Commissie	Ruimte Wonen & Water
Datum commissievergadering	23-01-2017

Onderwerp:	Voordracht Provinciaal Inpassingsplan Windpark Westfrisia
-------------------	--

Uw contactpersoon

M.D. Veldhoen-de Groot

AD/STG

Doorkiesnummer 023-514 5342

veldhoenm@noord-holland.nl

1 februari 2017

1|15

De commissie adviseert het Provinciaal Inpassingsplan Windpark Westfrisia als bespreekstuk te agenderen voor de PS vergadering van 6 maart 2017.

Voor de behandeling van dit punt in de commissie RWW: zie hieronder het uittreksel uit het conceptverslag van de vergadering van de commissie RWW van 23 januari 2017.

De inspraakreacties voorafgaand aan de vergadering worden weergegeven onderaan het verslag.

4.a. RO: Voordracht Provinciaal Inpassingsplan Windpark Westfrisia

De **voorzitter** licht toe dat PS wordt gevraagd om een advies aan GS te geven. De provincie heeft een inpassingsplicht voor het windpark op grond van de Elektriciteitswet gemaakt. Als er aan de PRV en andere wettelijke regels wordt voldaan, moeten PS het PIP vaststellen. De vraag is of het PIP zoals beschreven voldoet aan een goede ruimtelijke ordening, de regels van de PRV en de wet.

De voorzitter deelt mee dat zich elf insprekers hebben gemeld, wat veel is maar ook laat zien dat het punt heel sterk leeft. De voorzitter spreekt namens de commissie haar waardering uit voor de mensen die de moeite nemen om te komen inspreken en zich te verdiepen in het dossier. Gezien het grote aantal sprekers is de spreektijd ingekort tot twee minuten.

De heer **Bruggeman** (SP) merkt op dat PS de zienswijzen niet hebben ontvangen en dat twee minuten per inspreker dan erg kort is. Hij vraagt de voorzitter om clement met de spreektijd om te gaan.

De **voorzitter** zal hier rekening mee houden, maar is bang dat ze streng moet zijn. Zij hoopt dat de insprekers zich kunnen beperken tot zaken die ze niet eerder hebben ingebracht.

De **voorzitter** dankt alle insprekers heel hartelijk voor hun bijdrage. Doordat zij coulant is geweest met de spreektijd, loopt de vergadering aardig uit. Zij vindt echter dat een dergelijk proces de tijd verdient die het nodig heeft.

EERSTE TERMIJN

In deze termijn maken de commissieleden hun standpunt en gedachten kenbaar en delen ze die met de andere fracties. In de tweede termijn reageren zij op elkaars standpunten en kunnen ze de gedeputeerde vragen stellen waarna de gedeputeerde de gelegenheid heeft om deze te beantwoorden.

De heer **Ludriks** (PVV) merkt op dat voor de zoveelste, maar hopelijk de laatste, keer wordt gesproken over Windpark Westfrisia, het enige windpark waarbij de windmolens op 500 meter of minder van huizen mogen staan in plaats van op 600 meter. De PVV vreest voor een gevaarlijk precedent. De gemeente Medemblik en maar liefst 97% van de omwonenden zijn tegen het park. Toch is GS al akkoord. Met burgerparticipatie wordt

niets of weinig gedaan. De heer Ludriks vraagt de provincie om te luisteren naar de bezwaren van de mensen die hiernaartoe zijn gekomen voordat een definitieve beslissing wordt gemaakt. Hij bedankt de belangstellenden voor hun komst.

De PVV zal tegen het plan stemmen. De vraag is echter wat bijvoorbeeld de VVD gaat doen. Onlangs hebben alle VVD-fractievoorzitters een eigen energieagenda samengesteld waarin wordt opgeroepen om te stoppen met windparken op land. De heer Ludriks lijkt dit een mooie kans om vandaag daad bij woord te voegen. PS beslissen over het woongenot voor de komende tientallen jaren. De heer Ludriks denkt hierbij aan de overlast die ontstaat door landschapsvervuiling, slagschaduw en geluidsoverlast. Andere bezwaren die de PVV heeft, zal hij vandaag niet herhalen.

De heer **Leever** (ONH) vindt dat de grote opkomst van de inwoners inhoudt dat PS het beleid moeten toetsen. Het gaat om een park waarover heel West-Friesland op zijn achterste benen staat en dat men niet wenselijk vindt. Het park draagt slechts 2% bij aan de doelstelling van 685 MW. Een lijnopstelling dient zes molens te bevatten en niet vijf. Ook al is het rechtmatig en gerechtvaardigd dat er vijf moeten komen, dan is het nog niet wenselijk dat ze op die plek komen te staan. ONH is niet voor Wind op Land maar voor Wind op Zee dat steeds goedkoper wordt. De heer Leever vraagt zich af waarom dit project dan niet op zee wordt gerealiseerd. De heer Leever bekruipt bij Westfrisia het gevoel van onbehagen dat hij ook heeft bij een groot bouwproject als de Westfrisiaweg. Hij vraagt of er op deze plek goed is gesondeerd. Zo nee, waarom niet? De heer Leever zegt tot slot dat de ONH tegen verder ontwikkeling van Wind op Land is.

De **voorzitter** vraagt de sprekers ook in te gaan op de voorliggende vragen over de ruimtelijke ontwikkeling.

De heer **Leever** (ONH) meent dat hij dit gedaan heeft door in te gaan op de lijnopstelling van zes molens en de minimale afstand van 600 meter waarvan in het plan wordt afgeweken.

De heer **Kramer** (VVD) heeft begrepen dat de behandeling van dit agendapunt een experiment is. Dat is aan de ene kant spannend, maar aan de andere kant lastig omdat hij vragen aan GS heeft waarvan de antwoorden zijn standpunt kunnen bepalen. Hij wil graag weten wat de vervolgstappen zijn als PS van oordeel zijn dat er geen sprake is van een goede ruimtelijke ordening.

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) heeft al vanaf de start van het plan gezegd dat 50PLUS het windpark niet wenselijk vindt. Zij ziet de windmolens liever op zee of op bedrijventerreinen, maar niet in een open landschap. Bijna alle omwonenden en een paar gemeenten hebben aangegeven dat ze tegen het plan is en dat er geen draagvlak is. Mevrouw De Meij vindt het onbegrijpelijk dat GS dit project in het overgangsrecht hebben laten vallen en niet heeft laten voldoen aan de voorwaarden die PS later heeft vastgesteld. Bovendien blijkt uit rapporten en bevindingen dat er wel degelijk overlast is voor omwonenden door slagschaduw en geluid. Daarbij komt de visuele hinder in het open landschap. Uit de rapporten blijkt dat het windmolenpark past binnen een goede ruimtelijke ordening, maar mevrouw De Meij denkt dat hierbij recht gepraat wordt wat krom is. De initiatiefnemer heeft een terechte claim als men uitgaat van zijn juridische status en de economische belangen, maar men heeft ook te maken met een leefgemeenschap die uit elkaar valt en met een morele plicht.

50PLUS zal tegen het PIP stemmen, omdat er geen sprake is van een goede ruimtelijke onderbouwing en goede ruimtelijke ordening. Er is namelijk geen sprake van een stedelijk gebied.

De heer **Klein** (CU-SGP) dankt de insprekers voor hun komst en betrokkenheid. De CU-SGP zal voor het PIP stemmen. Formeel is de rol van PS om te bekijken of het plan voldoet aan een goede ruimtelijke ordening, maar de heer Klein vindt het flauw als men zich achter die formele procedure verschuilt en hoopt dat andere fracties dat ook niet doen. De voorliggende vraag is of PS akkoord gaan met een plan voor vijf windmolens langs de Westfrisiaweg of niet.

Er is veel weerstand in de omgeving. Dit komt deels omdat het plan volgens de oude regels wordt beoordeeld, terwijl er in 2011 strengere regels zijn vastgesteld. De fractie van de heer Klein was overigens geen voorstander van die nieuwe regels. Hij begrijpt goed dat het proces ergernis opwekt en vindt dat het veel te lang heeft geduurd. Door eerder duidelijkheid te bieden, had men eerder geweten waar men aan toe was en was de sfeer niet zo verhard. Echter moet de overheid ook betrouwbaar zijn en de al eerder ingediende aanvragen volgens de regels van het overgangsrecht behandelen.

De reden dat de fractie instemt met het PIP is niet dat er geen betere plekken voor windmolens zijn. In het Noordzeekanaalgebied zijn heel veel mogelijkheden, die de heer Klein ook wil benutten. Ze moeten echter niet uitgeruild worden. Gezien de noodzaak om de hoeveelheid duurzame energie te vergroten, vindt hij dat alle geschikte mogelijkheden moeten worden benut. Deze plek is geschikt en binnen de opgestelde regels is het windpark goed ruimtelijk vormgegeven.

De CU-SGP hecht sterk aan de betrokkenheid van omwonenden bij het realiseren van een windmolenpark. De heer Klein ziet liever dat omwonenden en initiatiefnemers samen een dergelijk plan ontwikkelen en omwonenden zich eigenaar voelen. Het participatieplan gaat echter verder dan de NWEA-gedragscode en lijkt in dit geval het hoogst haalbare. De heer Klein concludeert dat de CU-SGP voor het plan zal stemmen, omdat het bijdraagt aan het gewenste doel, maar dat het op deze manier nooit meer moet gebeuren.

Mevrouw **Klaassen** (D66) dankt de gedeputeerde voor het vele werk dat is verzet om tot het PIP te komen en alle zienswijzen te beantwoorden. Bij het in gang zetten van het PIP heeft D66 twee toetsingscriteria meegegeven. Ten eerste moet er sprake zijn van een goede ruimtelijke ordening en ten tweede van mogelijkheden voor participatie voor de omwonenden. D66 constateert dat er in het voorliggende stuk geen aanleiding staat om te stellen dat er geen sprake is van een goede ruimtelijke ordening. De ARO bevestigt deze conclusie. Over het participatieplan zijn er bij D66 nog wat onduidelijkheden. Mevrouw Klaassen kan zich voorstellen dat de omwonenden onvoldoende houvast aan het plan hebben. Zij vraagt wie bepaalt wat de mogelijkheden van extra stilstand zijn en hoe vaak dit kan en vraagt de betrokken partijen hier met elkaar uit te komen.

Mevrouw **Haagsma** (CDA) bedankt de betrokkenen voor hun komst. Zij herkent zich niet in het beeld van een van de insprekers dat het CDA zich heeft ingegraven, want zij heeft nog veel vragen over de ruimtelijke ordening, ook naar aanleiding van de inspraak. Wat betreft het participatieplan sluit mevrouw Haagsma zich aan bij de vragen van D66. Zij doet een beroep op inwoners en initiatiefnemers om eruit te komen. Het zou zonde zijn als dit niet lukt.

De begrippen "verstedelijking" en "verstedelijkt gebied" leiden niet alleen tot verwarring bij de bewoners maar ook bij mevrouw Haagsma. Zij krijgt graag een toelichting. Ook vraagt zij of er andere ontwikkelingen plaats kunnen vinden als er sprake is van een verstedelijkt gebied. Een van de insprekers zei dat de Westfrisiaweg verdiept wordt aangelegd vanwege het open landschap. Mevrouw Haagsma vraagt GS of dit klopt en of er dan wel windmolens naast kunnen staan.

In de afwegingen van vanavond kan men eigenlijk niet spreken over de bedreigingen, maar toch wil mevrouw Haagsma weten wat de consequenties voor de aanleg van het windpark zouden zijn geweest als het contract niet was verlengd. Waren er dan een aantal molens niet gebouwd of zou het gehele plan niet doorgaan?

De heer **Papineau Salm** (PvdA) dankt de insprekers voor hun komst en de vele tijd die ze erin hebben gesproken. De PvdA vindt dat het plan aan de ruimtelijke ordening voldoet. Zij blijft voorstander van Wind op Land omdat er nog veel te weinig duurzame energie wordt opgewekt in de provincie. Deze locatie kan daar een goede bijdrage aan leveren. De heer Papineau Salm heeft vragen aan de gedeputeerde over het stedelijk gebied en de overgangsregeling. Wat betreft de vragen over de bedreigingen sluit hij zich aan bij de vragen van het CDA. Bedreigingen zijn niet acceptabel en dit moet uit de lucht voordat er een besluit in PS wordt genomen. Hij wil hierover helderheid van GS voordat het besluit in PS aan de orde komt.

De heer Papineau Salm vindt het jammer dat het de afgelopen tijd niet gelukt is om draagvlak te creëren. De standpunten zijn alleen maar verhard. Het is ook jammer dat de initiatiefnemer en de bewoners er niet gezamenlijk uit kunnen komen. Hij hoopt, net als CDA en D66, dat dit in de toekomst wel gaat lukken, omdat men elkaar nodig heeft.

De heer **Bruggeman** (SP) stelt vast dat GS de zienswijzen niet aan de commissie hebben doorgestuurd en dat hij ze niet heeft kunnen lezen. Een deel van de indieners heeft zelf moeten ontdekken dat ze ergens op een website van de provincie stonden. Er wordt koste wat het kost een project doorgedrukt. Eerder heeft de heer Bruggeman gevraagd of PS aan het eind van de procedure nog nee tegen Windpark Westfrisia konden zeggen. Verschillende gedeputeerden hebben gezegd dat dit mogelijk was. De SP gaat dat in ieder geval doen. Windmolens op 500 meter afstand van huizen is geen goede ruimtelijke ordening. De provincie hanteert een minimum afstand van 600 meter. Het is oneerlijk en het veroorzaakt rechtsongelijkheid als deze afstand in Zwaagdijk niet gehanteerd wordt. De heer Bruggeman vindt dat GS naar de conclusie dat PS akkoord moeten gaan met het windpark toe redeneren. De manier waarop het kerkbestuur onder druk is gezet, spreekt boekdelen.

Daarnaast geven GS een verkeerde voorstelling van zaken door te schrijven dat op 14 september jl. een inloopavond is gehouden waar mensen zich konden informeren, terwijl het eigenlijk een protestbijeenkomst was.

GS hebben het landschap verstedelijkt verklaard en schrijven dat de lijnopstelling langs de Westfrisiaweg zorgt voor versterking van de Westfrisiaweg als structuurdrager van het landschap waardoor een nieuwe structuur wordt aangebracht. De heer Bruggeman vindt dit een omgekeerde redenering; eerst wordt een weg aangelegd waardoor het landschap verstedelijkt en dan wordt beweerd dat windmolens nodig zijn om de nieuwe structuur te verfraaien en dat dit goede ruimtelijke ordening is. GS hebben juist in het verleden

beweerd dat de Westfrisiaweg onzichtbaar in het landschap zou moeten komen te liggen. De heer Bruggeman vindt dit, zoals een spreker zei, "gelegenheidsplanologie".

GS antwoorden op de vraag of PS kunnen stellen dat er geen sprake is van goede ruimtelijke ordening dat dit kan, maar koppelen daaraan dat de Westfrisiaweg in de overgangsregeling zit en dat er daarom sprake is van goede ruimtelijke ordening. De heer Bruggeman vindt dat de overgangsregeling geen goede ruimtelijke ordening is; GS hebben niet kunnen uitleggen waarom in het ene geval een afstand van 600 meter een goede ruimtelijke ordening is en in het andere geval 300 of 500 meter.

De heer Bruggeman heeft in een technische vraag gevraagd hoe de overgangsregeling opeens is opgekomen. In de antwoorden wordt gesuggereerd dat PS hierover heeft gesproken op 17 december 2012. In die Statenvergadering hebben PS echter besloten het PIP voor Windpark Westfrisia niet in procedure te brengen. Wel hebben GS een paar dagen eerder besloten dat de overgangsregeling er zou komen. Een concept van die regeling is niet in de commissie ter sprake gebracht.

Mevrouw **Klaassen** (D66) zegt dat in het verslag van de PS-vergadering van 17 december 2012 staat dat er uitvoerig over de overgangsregeling wordt gesproken en dat PS hebben besloten om die in te voeren.

De heer **Bruggeman** (SP) zegt dat veel Statenleden niet in de gaten hebben gehad dat de overgangsregeling in de wijziging van de PRV werd opgenomen.

Mevrouw **Klaassen** (D66) maakt bezwaar tegen de uitspraak van de heer Bruggeman omdat in de notulen staat dat PS dit willens en wetens hebben afgesproken.

De heer **Bruggeman** (SP) zegt dat dit allemaal voor zijn tijd en die van mevrouw Klaassen was.

De **voorzitter** zegt dat het er niet zozeer om gaat wie er persoonlijk bij was, maar om het feit dat de partijen en PS erbij waren.

De heer **Bruggeman** (SP) constateert dat destijds in de commissie door gedeputeerde Bond duidelijk is gezegd dat er geen overgangsregeling zou komen, maar dat een paar dagen later is besloten om die wel in te voeren en dat niemand daar toen de portee van heeft meegekregen. In dezelfde Statenvergadering is besloten dat Windpark Westfrisia niet doorging. De heer Bruggeman vindt dat het onlogisch dat er dan sprake was van een overgangsregeling die het windpark weer mogelijk maakte.

Mevrouw **Haagsma** (CDA) vindt de opmerking van de heer Bruggeman dat hij er niet bij was geen excuus. De politieke partijen hebben erover gesproken, ook over de overgangsregeling, en er is sprake van verschillende moties. Zij zal het verslag goed bestuderen en wil graag dat de notulen van de vergadering van 17 december 2012 aan de stukken van de huidige vergadering worden toegevoegd.

De heer **Bruggeman** (SP) vindt dat een goed plan en is benieuwd naar de moties die er volgens hem niet waren. Het punt is dat niemand toen beseftte wat men met de overgangsregeling aanrichtte, namelijk het windpark mogelijk maken. Het is hem ook niet duidelijk waarom GS toen als een windvaan van standpunt veranderden.

De heer Bruggeman vervolgt dat de zienswijzen die zijn ingediend volstrekt helder zijn. Hij kan zich voorstellen dat de omwonenden zich als "halve randdebielen" behandeld vinden als GS telkens schrijven dat "zij aannemen dat de spreker doelt op ..."

De SP is een groot voorstander van duurzame energie. Er komen windparken op zee van 500 tot 1.000 MW per stuk. Dat is meer dan heel Noord-Holland bij elkaar levert. De 13 MW van Windpark Westfrisia vallen daarbij volledig in het niet. Er zijn binnen Noord-Holland ook alternatieven. In Zwaagdijk wordt het woonplezier van mensen verpest. De manier waarop de provincie het windpark erdoor wil rommelen, vindt de heer Bruggeman niet deugen. Hij vraagt de Statenleden die toch voor gaan stemmen, hoe zij dit durven te doen.

De heer **Van Raan** (PvdD) vindt het doorlopen proces erg slecht. De PvdD gaat het echter durven om voor het PIP te stemmen, met inachtneming van de opvattingen van de sprekers en de andere partijen. Hij denkt dat men het zich niet meer kan veroorloven om te kiezen tussen Wind op Zee of Land of zon of wind. Daarnaast is men als politicus geen knip voor de neus waard als men bezwijkt onder druk van de bevolking die ook als het proces goed was doorlopen waarschijnlijk niet zou instemmen. Ook het argument dat het windpark niet zou doorgaan onder de nieuwe regels voldoet niet. De heer Van Raan hoort graag van de gedeputeerde of de bewering klopt dat er gelegenheidsargumenten zijn gebruikt bij het PIP. Hij herhaalt dat de PvdD-fractie voornemens is voor te stemmen.

Mevrouw **Kocken** (GroenLinks) zegt dat GroenLinks voor het PIP zal stemmen. Zij wordt niet blij van het proces, zeker niet omdat op verschillende tijdstippen in het proces is gezegd dat die niet geschikt waren om een discussie te voeren. Eerst lag het proces in de toekomst, nu lijkt het in het verleden te liggen en in de tussentijd was er niets. Mensen die hier komen, kan niet steeds gezegd worden dat het een technisch verhaal is en dat PS alleen maar ja kunnen zeggen. Zij is het met mevrouw Weeber eens dat men ook nee kan zeggen. Voor GroenLinks weegt de opgave voor het klimaatprobleem zo zwaar dat het ja zal zeggen. Als de 685 MW wordt gerealiseerd is men namelijk nog helemaal niet klaar.

De heer **Kramer** (VVD) vraagt of GroenLinks besluit op basis van de opgave in plaats van een goede ruimtelijke ordening.

Mevrouw **Kocken** (GroenLinks) zegt dat zij net zo min gezegd heeft dat zij intimidatie een prima middel vindt, als dat zij niet naar de ruimtelijke ordening kijkt. De ruimtelijke inpassing is in orde omdat die voldoet aan de gestelde regels. Het is lastig uit te leggen dat in andere gebieden andere regels gelden, maar feitelijk is dat zo omdat PS dat hebben bepaald. Voor GroenLinks is dat voldoende, met name omdat het de 500 meter-grens te streng vindt en liever de landelijke 350 meter-grens wil aanhouden.

De heer **Bruggeman** (SP) vraagt of mevrouw Kocken kan uitleggen dat er andere regels gelden.

Mevrouw **Kocken** (GroenLinks) zegt dat als regels worden aangepast, er altijd mensen zijn die wel of geen baat bij de nieuwe regels hebben. Als men afsprekt dat voor een bepaald gebied bepaalde regels gelden, dan is dat een feit. Voor dit gebied geldt de 500 meter-grens.

Mevrouw Kocken vervolgt dat voor GroenLinks de 685 MW geen eindpunt is maar een vaag beginpunt. Zij hoopt dat de 685 MW wordt gehaald. Men kan altijd zeggen dat er ergens anders windmolens geplaatst kunnen worden, maar de urgentie van groene energie is zo groot dat zij vindt dat het hier ook kan.

TWEEDE TERMIJN

De heer **Leever** (ONH) bevreemdt het dat er alleen wordt gesproken over bezwaren van de inwoners. Uit onderzoeken is gebleken dat men ook te maken heeft met volksgezondheid; mensen die op een korte afstand van een molen wonen ondervinden psychische en fysieke problemen. Hij hoort daarover niets in de discussie. Als erover uitdunning van de populatie van herten wordt gesproken, vinden er eindeloze discussies met de PvdD plaats, maar hiermee gaat de PvdD achteloos akkoord.

De heer Leever vraagt de gedeputeerde wat de financiële consequenties zijn voor de provincie als men niet akkoord gaat met het PIP.

De heer **Ludriks** (PVV) vindt het een aparte gang van zaken dat men niet eerst de gedeputeerde hoort over de participatie en de reden waarom GS in de media hebben gezegd dat zij akkoord is, terwijl PS nog een besluit moet nemen. Hij is benieuwd naar wat de VVD en het CDA gaan doen. De PVV voelt zich, ook gezien de opkomst en de verhalen over bedreigingen en intimidatie, nog meer gesterkt om tegen te stemmen.

De heer **Papineau Salm** (PvdA) vraagt de gedeputeerde of het gebied nu landelijk of stedelijk gebied wordt genoemd. Ook vraagt hij of de slagschaduw in het geheel is meegenomen.

De heer **Kramer** (VVD) heeft een aantal aanvullende vragen op zijn eerste termijn. Hij vraagt of de voorgestelde mitigerende maatregelen in het ruimtelijke beleid gewaarborgd zijn, hoe dit in zijn werk gaat en welke rechten omwonenden daaraan kunnen ontleenen.

Er is al veel gezegd over de tekst op pagina 15 over de Westfrisiaweg en de nieuwe situatie die GS hieraan koppelt. Klopt het dat met de aanleg van de weg rekening is gehouden met de oude structuur? De heer Kramer leest de tekst nu alsof vastgehouden wordt aan de nieuwe structuur. Vanaf wanneer is de Westfrisiaweg rechtsgeldig en lag er tijdens de aanvraag in 2010 al een toetsingskader voor de structuur?

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) vreest voor de persoonlijke gevolgen als PS instemmen. Zij hoopt niet dat zij na deze vergadering wordt vastgezet omdat zij heeft geweigerd in te stemmen.

De heer **Van Raan** (PvdD) zegt dat de heer Leever dat de PvdD al vanaf 2010 heeft gezegd dat de gekozen plek geschikt is voor windmolen en maakt bezwaar tegen het gebruik van het woord "achteloos".

De vergadering wordt 20 minuten geschorst.

De heer **Van der Hoek** (gedeputeerde) begrijpt dat het onderwerp emotie oproept, maar zegt dat vandaag alleen de toetsing aan de kaders van PS voorligt; is er sprake van een goede ruimtelijke ordening, past het PIP in het ruimtelijke beleid van het Rijk en de provincie en voldoet het aan de overige ruimtelijke relevantie wettelijke criteria waaronder geluidshinder, slagschaduw e.d.? GS hebben deze aspecten van een goede ruimtelijke ordening onderzocht, getoetst en gewogen bij het opstellen van het PIP. De procedurestappen die zijn aangegeven in de startnotitie zijn daarbij zorgvuldig gevolgd. In het PIP en de nota van beantwoording is onderbouwd dat er volgens GS sprake is van een goede ruimtelijke ordening.

Er zijn door meerdere leden vragen gesteld over de termen "stedelijk" en "verstedelijking" en er is gevraagd wanneer deze in het onderwerp terecht zijn gekomen en wanneer dat is vastgesteld. In 2014 is over de lijn Hoorn-Enkhuizen gezegd dat er sprake is van "stedelijke werklandschappen" en "zones met enorme dynamiek". Dit stond in een voorstudie voor de Noord-Hollandse windlandschappen. Ook staat in dit stuk dat het vanuit de aard en omvang gaat om gebieden waarin windturbines landschappelijk gezien passend zijn en dat door plaatsing in deze gebieden andere, meer gevoelige of cultuur-historisch waardevollere, landschappen gespaard kunnen blijven. Ook staat er dat in de vervolgfases van de voorstudie nader ontwerpend onderzoek inzicht kan bieden in de kansen en mogelijkheden. PS hebben deze bijlage bij het beleidskader WOL op 15 december 2014 vastgesteld, waarna het is opgenomen in de PRV van 2 maart 2015. Daarnaast is de beleidsregel Uitwerking van de ruimtelijke uitgangspunten voor windturbines per herstructureringsgebied in december 2015 aan de orde geweest. Dit GS-besluit is ter kennisname aan PS gestuurd. Hierin werd gesproken over een "dynamisch verstedelijkt gebied". Op basis van de bespreking in PS is de afbakening van het gebied verlegd van de noordelijke kant van Zwaagdijk naar het zuiden. In het stuk staat dat in de voorstudie de Westfrisiaweg is aangemerkt als verstedelijkt gebied waarbij oude structuurlijnen en linten hun structurerende en identiteitsbepalende waarde verliezen ten gunste van nieuwe infrastructuurlijnen en vormen van grondgebruik. Windenergie is daarom in het zuidelijk deel beter op zijn plaats dan in het gaver noordelijke gebied. De opmerking dat het nieuw is en niet is vastgesteld, klopt dus niet.

De gedeputeerde vervolgt met het lokaal draagvlak. Hij begrijpt het pleidooi voor participatie. Die vindt ook plaats, maar men kan van gedachten verschillen over de vraag of dit tot het gewenste resultaat heeft geleid. De participatie voldoet aan de NWEA-norm. Er zijn twee mediators ingezet om de bewoners te ondersteunen en er ligt een participatieplan voor. Draagvlak maakt echter geen deel uit van de afweging van ruimtelijke ordening en kan geen onderdeel zijn van het voorliggende besluit.

Een van de insprekers kan zijn zienswijze niet terugvinden in het overzicht. De gedeputeerde roept hem op om zich na de vergadering te melden, zodat dit kan worden nagekeken. Een andere inspreker heeft met betrekking tot de slagschaduw en geluid gewezen op de mensen die op het land werken. In de beantwoording is hierop ingegaan in punt 3.6.5 op pagina 24 en 25.

De gedeputeerde vraagt de partijen om uit te spreken op basis van welk RO-criterium ze tegen het PIP zijn en welk onderdeel van het PIP hieraan niet voldoet. De PVV zei dat GS in de pers al hebben gezegd dat zij het een goed plan vinden. Die afweging hebben GS al moeten maken om het besluit vandaag aan PS te kunnen voorleggen. Het gaat om een GS-besluit dat nog aan PS wordt voorgelegd.

Op de vraag van ONH of de aardlagen zijn gesondeerd, antwoordt de gedeputeerde dat dit onderdeel is van de bouwvergunning en niet van het PIP.

De gedeputeerde licht toe dat indien het PIP niet wordt vastgesteld, de provincie de aanvraag alsnog moet weigeren, waarop de initiatiefnemer in bezwaar en beroep kan gaan bij de Raad van State. Indien er geen goede juridische gronden blijken te zijn om het PIP niet vast te stellen, is er sprake van onbehoorlijk bestuur. Behalve het mogelijk toewijzen van een schadeclaim, zal een rechter de provincie dan bijna zeker dwingen om alsnog tot inpassing over te gaan.

Op de opmerking van 50PLUS dat GS tot het overgangsrecht hebben besloten, zegt de gedeputeerde dat dit niet zo is, maar dat PS hiertoe hebben besloten.

De gedeputeerde antwoordt op de vraag van het CDA of het vaststellen van het PIP tot gevolg heeft dat er andere bebouwingsvormen mogelijk worden, dat het PIP specifiek over windmolens gaat. Andere aanvragen hebben niks met dit beleid te maken. Ook is er geen sprake van een verdiepte aanleg. De weg ligt op maaiveldniveau. Het gedeelte waar de windmolens moeten komen, ligt tussen twee viaducten in.

De gedeputeerde merkt op dat GS niet met gelegenheidsargumenten aan de gang zijn gegaan. Ze acteren op basis van de toetsing aan het beleid dat PS hebben vastgesteld en aan de Elektriciteitswet.

De gedeputeerde heeft de vraag van de PvdA over het landelijk en stedelijk gebied al eerder schriftelijk beantwoord. De gedeputeerde probeert het antwoord tijdens de vergadering boven water te krijgen en zal het anders toesturen.

Waarborgen voor de mitigerende maatregelen, zoals een stilstandregeling, worden opgenomen in de vergunning. Daaruit moet men de zekerheid ontleenen dat men die kan afdwingen en dat ze worden uitgevoerd. In 2010 is al in het ruimtelijk kader voorzien in de Westfrisiaweg en de bedrijventerreinen.

De gedeputeerde kan de als-vraag van het CDA of het PIP geldig is als er sprake is van dwang op dit moment niet beantwoorden, maar gaat er met GS nog eens goed naar kijken. Hij gaat op dit moment uit van de verklaring van de initiatiefnemer en de grondeigenaren. In de zienswijzen is hierop gereageerd. De gedeputeerde zal ervoor zorgen dat de volledige zienswijzen zo snel mogelijk ter beschikking van PS worden gesteld. Het persoonlijke antwoord aan de indieners van de zienswijzen kan pas verstuurd worden als PS de beantwoording vaststellen. Ook vraagt de SP waar het versterken van de lijnstructuur is genoemd. Dit staat in het ARO-advies. De overgangsregeling is zoals gezegd door PS vastgesteld.

De heer **Papineau Salm** vraagt of de gedeputeerde het verantwoord vindt om een beslissing te nemen als de vraag over de bedreigingen en de druk in de lucht blijft hangen.

De heer **Van der Hoek** (ged.) zegt dat hij dit aspect heeft gehoord en dat hij er met GS zorgvuldig naar gaat kijken. Daar wil hij het voor dit moment bij houden.

De heer **Kramer** (VVD) vraagt of het klopt dat er een anterieure overeenkomst is met de initiatiefnemers. Hij kan zich voorstellen dat hierin een inpassingsverplichting of iets over een schadevergoeding staat, maar niet dat erin staat dat PS verplicht zijn het PIP vast te stellen. Hij vraagt of de gedeputeerde de "juridische gronden" nader kan specificeren.

De heer **Van der Hoek** (ged.) zegt dat de goede juridische gronden inhouden dat het plan op basis van de ruimtelijke ordening wordt afgekeurd en dat duidelijk moet zijn gemaakt waarom daaraan niet voldaan wordt. Als PS het PIP afwijzen, moeten zij daarvoor de reden aangeven, want die wordt straks getoetst door de Raad van State.

De **voorzitter** concludeert dat het stuk door kan naar PS met de opmerking dat er nog gekeken wordt naar wat naar voren is gebracht over dwang. Zij stelt voor dat de vraag voor de PS-behandeling beantwoord wordt.

Mevrouw **Haagsma** (CDA) stelt voor dat de als-vraag ook voor die tijd beantwoord wordt.

De heer **Van der Hoek** (ged.) zal de zienswijze van GS voor de behandeling van het stuk naar PS sturen.

Weergave van de inspraakreacties:

Mevrouw **Weeber** spreekt in namens de Stuurgroep Tegenwind turbinelocaties in de linten. Zij merkt op dat PS nee mogen zeggen tegen het PIP en dat de Statenleden van D66 en CDA die zeggen dat ze gedwongen worden om ja te zeggen het ethisch niet juist hebben.

De inspreker wijst erop dat er 1.200 mensen gedupeerd zijn. Zij vindt het jammer dat er niet meer mensen uit Zwaagdijk konden komen omdat de commissievergadering wordt gehouden tijdens "melkenstijd".

De inspreker vindt het PIP mistig en meent dat de mening van ambtenaren wordt gezet voor feiten en besluitvorming. Zo wordt het gebied als stedelijk, grootschalig en dynamisch neergezet. Er is geen sprake van goede ruimtelijke ordening, omdat er tussen de kernen sprake is van groen gebied. De inspreker vindt het erop lijken dat de ambtenaren de Staten regeren.

De heer **Bruggeman** (SP) vraagt op welke plek in het rapport van de provincie wordt toegeschreven naar de conclusie dat Windpark Westfrisia er moet komen.

Mevrouw **Weeber** noemt als voorbeeld het feit dat er staat dat langs de gehele Westfrisiaweg windmolens moeten komen. Daarover is geen besluitvorming te vinden, maar het staat in het PIP. Zij noemt verder als voorbeeld het EHS-gebied De Kromme Leek en dat in de ARO werd gesproken over de grootschaligheid van het gebied. Dit laatste houdt in dat er blijkbaar ook andere ontwikkelingen, bijvoorbeeld het bouwen van een schuur voor plofkippen, kunnen plaatsvinden. Ook merkt zij op dat GS in de krant zeggen dat er

een nieuwe visie voor het gebied komt, maar hebben vergeten de gemeente Medemblik te vragen wat die daarvan vindt.

Mevrouw **Klaassen** (D66) vraagt waarop mevrouw Weeber haar vermoeden baseert dat D66 wordt gedwongen om ja te zeggen.

Mevrouw **Weeber** zegt dat de D66-gedeputeerden in de krant hebben laten zetten dat ze voor het plan zijn. Zij is ervan overtuigd dat D66 de gedeputeerden gaat steunen en zich al heeft ingegraven, net als het CDA. Zij vindt dit zeer teleurstellend en denkt dat er niet meer op deze partijen gestemd zal worden in Zwaagdijk-Oost.

De heer **Stam** zegt dat hij in zou spreken namens het kerkbestuur van de protestantse gemeente Westwoud-Binnenwijzend, maar dat de initiatiefnemers van het windpark daartegen bezwaar hebben gemaakt omdat dit in strijd zou zijn met de gemaakte afspraken tussen de kerk en het windpark. Om de kerk en haar bestuursleden niet bloot te stellen aan eventuele claims spreekt hij in op persoonlijke titel als omwonende.

De inspreker stelt als verontruste dorpsbewoner de vraag waarom de windmolens juist hier geplaatst moeten worden. Het gaat om weinig woningen. Daarnaast zal door de windmolens fijnstof worden verspreid. De inspreker meent dat er genoeg alternatieve locaties zijn. Hij zal geen vragen beantwoorden.

De heer **Karsten** spreekt als omwonende in op persoonlijke titel. Hij vertelt dat de heer Stam onder dreiging van een kort geding door de initiatiefnemers niet mag inspreken, maar dat hij weet wat de heer Stam wilde zeggen. De heer Stam weet niet dat de inspreker vanavond zou inspreken.

De inspreker vertelt dat toen de heer Stam in 2015 als voorzitter van het kerkbestuur aantrad, hij wist dat 97% van de omwonenden tegen het windpark was en men de kerk had verzocht om terug te treden. De medebestuursleden bleken echter niet goed op de hoogte van het contract met Windpark Westfrisia en gingen ervan uit dat er niets aan te doen was. De werkzaamheden werden overgelaten aan de kerkrentmeester die na lang aandringen het contract met Windpark Westfrisia heeft bekeken. Hieruit bleek dat het contract in november 2016 zou aflopen.

In het eerste kwartaal van 2016 heeft de kerk de initiatiefnemers laten weten dat zij had besloten geen verdere verlening aan te gaan. In september heeft de kerkrentmeester op eigen initiatief met de initiatiefnemers een tussenoplossing voorbereid waardoor later alsnog opstalrechten zouden kunnen worden gevestigd. De bestuursleden zijn daarna bij elkaar gekomen en hebben besloten om toch te stoppen en te kiezen voor de gemeenschap. Deze beslissing is in oktober 2016 aan Windpark Westfrisia medegedeeld. De initiatiefnemers hebben daarop gezegd dat als er niet zou worden meegewerkt, er een rechtszaak zou volgen, dat de kerk een schadeclaim tegemoet kon zien van vele miljoenen en dat de bestuursleden persoonlijk aansprakelijk zouden worden gesteld. Tegen het eind van het jaar is een nieuwe overeenkomst afgesloten omdat de druk en de bedreigingen sommige bestuursleden te veel werden. De inspreker vindt dat dit niet door de beugel kan en zegt dat dit tegen de wil van het bestuur is. Hij vraagt voor wie PS kiezen.

De heer **Kramer** (VVD) vraagt om een schorsing.

De voorzitter schorst de vergadering voor enkele minuten.

De **voorzitter** zegt dat tijdens de schorsing de impact van de bijdrage op de behandeling van vandaag van de huidige inspreker is besproken. Het gaat echter om een privaatrechtelijke kwestie waar PS niet direct

over gaan. Zij stelt voor om tussen vanavond en de Statenvergadering uit te zoeken wat de provincie hiermee moet doen.

Mevrouw **Haagsma** (CDA) merkt op dat zij het een lastige kwestie vindt als niet duidelijk is wat de provincie hiermee kan en wat de inspreker kan zeggen of niet.

De **voorzitter** deelt deze opmerking, maar heeft geen kant-en-klaar antwoord. Zij kan zich niet herinneren dat iets dergelijks eerder is voorgekomen. Zij stelt voor om naar bevind van zaken te handelen en erop terug te komen. De voorzitter denkt niet dat het verhaal van de heer Karsten meegenomen hoeft te worden bij de behandeling van vandaag, maar zegt dat men in de gelegenheid is om vragen te stellen.

Mevrouw **Haagsma** (CDA) vraagt de inspreker of men gebruikmaakt van juridische bijstand. Zij merkt op dat er voor maatschappelijk verantwoord ondernemen voorwaarden, regels en normen zijn afgesproken. Is bijvoorbeeld de Windmakelaar ingeschakeld om hen bij te staan?

De heer **Karsten** zegt dat hij persoonlijk geen enkele bemoeienis met de kwestie heeft. Hij heeft zijn kennis van horen zeggen. Hij heeft duidelijk willen maken op welke wijze het nieuwe contract in de praktijk tot stand is gekomen. Hij weet wel dat de kerk zich heeft laten bijstaan.

De heer **Zeilemaker** is raadslid voor Progressief West-Friesland in de gemeente Medemblik. Hij zegt dat hij objectief een aantal zaken aan de orde wil stellen. Hij ziet de woede en onmacht van 1.200 inwoners en dat 97% van de mensen tegen is. De gemeente Medemblik heeft een weloverwogen besluit genomen om het windpark niet toe te staan. De inspreker heeft meegewerkt aan de Landschapsvisie 2016 van de gemeente waarin een van de uitgangspunten is dat de zeventien kernen van Medemblik onderling verbonden worden door onbebouwde groene weidse zones. In de kern kan gebouwd worden, maar daarbuiten niet. Dit komt overeen met de visie van de provincie.

De voorgenomen locatie is gelegen in een onbebouwde groene weidse zone. Het argument dat er sprake is van verstedelijking is niet juist. De inspreker meent dat het niet is toegestaan om windmolens op deze locatie te bouwen en dat het onterecht is dat de ARO en GS dit gebied als verstedelijkt zien. Hij vraagt waar het besluit te vinden is dat zegt dat dit gebied als verstedelijkt aangemerkt moet worden. Er ligt wel een besluit bij de vaststelling van het PIP van de Westfriisiaweg waarin staat dat het ten noorden van de Westfriisiaweg, waar dit windmolengebied ligt, landelijk gebied is. De inspreker vraagt zich af of de regels in het PIP op deze manier als beleid worden vastgesteld; als PS met het PIP akkoord gaat, is dat een vreemde manier van besluitvorming.

Er wordt gezegd dat het windpark met 10 tot 13 MW een belangrijke bijdrage gaat leveren aan de opgave van 685 MW, maar het gaat slechts om 2% van het totaal. De inspreker adviseert om een alternatieve locatie in Amsterdam te zoeken. Hij vindt niet samenwerken met de gemeente en zoveel inwoners respectloos.

De heer **Leever** (ONH) vraagt of de inspreker aan tafel heeft gezeten om alternatieven te bedenken.

De heer **Zeilemaker** antwoordt dat er allerlei alternatieven zijn aangegeven. De regio West-Friesland en de gemeente Medemblik hebben in het verleden aangegeven graag de opdracht te krijgen om binnen een aantal jaar te voldoen aan het leveren van groene energie of het besparen van energie. Daar was geen ruimte voor.

De heer **Kramer** (VVD) vraagt wat de rol van de provincie is bij de Landschapsvisie.

De heer **Zeilemaker** antwoordt dat bij het opstellen van de Landschapsvisie is gekeken naar het provinciaal beleid. Daarbij is gesproken over groene gebieden tussen de kernen. Als er een aantal jaar geleden een schuur gebouwd zou worden, had men daar geen toestemming voor gekregen.

De heer **Van der Kolk** spreekt in namens de Dorpsraad Zwaagdijk-Oost. Hij vertelt dat het gebied waar de windmolens moeten komen al decennia te boek staat als groene bufferzone tussen twee stedelijke gebieden. Alle provinciale stukken van de jaren zeventig, tachtig, negentig en deze eeuw onderstrepen dit. Het PIP van Windmolenpark Westfrisia waarin men zegt dat er sprake is van goede ruimtelijke ordening is in tegenspraak met het PIP voor de N23, dat tegelijkertijd is opgesteld. Daarin staat over het specifieke gebied dat de beleving van de openheid en de karakteristieken van het landschap vooropstaan en dat de open ruimte in het landschap zo min mogelijk verstoord moet worden. Zelfs een geleiderail voor de N23 is niet opgenomen om de weg onzichtbaar te maken in het open landschap. In het PIP voor Westfrisia staat echter dat de lijnopstelling langs de Westfrisiaweg zorgt voor een verstedelijking van de Westfrisiaweg als structuurdrager van het landschap en dat die een nieuwe structuur aanbrengt die een verbinding legt tussen de verschillende ontwikkelingen in de stedelijke zones van Hoorn en Enkhuizen. De inspreker wijst erop dat die nieuwe structuurdragende functie voorheen niet bestond en vraagt waarom deze nieuwe structuur wel toepasbaar in de afweging voor een goede ruimtelijke ordening is en de nieuwe afstand van 600 meter of 6 windmolens op een rij niet.

De inspreker vindt dat de windmolens niet passen in het vorige maar ook niet in het huidige beleid van de provincie. Hij vraagt of het PIP het beleid stuurt of dat aan het beleid wordt getoetst. De inspreker vindt dat er sprake is van gelegenheidsplanologie.

De heer **Bruggeman** (SP) vraagt of de inspreker duidelijk kan maken wat het ruimtelijk beleid voor het gebied is.

De heer **Van der Kolk** weet niet beter dan dat er een stedelijk gebied Hoorn en Enkhuizen is en dat daartussen open gebied ligt waar men zuinig op moet zijn. Daarom komt er bij de N23 niet eens een vangrail. Windmolen kunnen blijkbaar wel, omdat er een nieuwe Structuurvisie komt. Hij begrijpt er niks van.

Mevrouw **Haagsma** (CDA) begrijpt dat de Westfrisiaweg deels verdiept wordt aangelegd en vraagt op welke plek in het tracé dat is.

De heer **Van der Kolk** zegt dat dit op de plek is waar de windmolens komen, dus in het open landschap.

De heer **Mollet** spreekt in op persoonlijke titel. Hij is oud-voorzitter van het NKPW (Nationaal Kritisch Platform Windenergie) en in 2009 betrokken geweest bij het park dat in Wervershoof moest komen. De inspreker vindt dat GS lak hebben aan een van de voorwaarden voor het oprichten van een windturbinerterrein: lokaal draagvlak. Als rechtvaardiging is de basis gelegd door een dreiging met claims door de initiatiefnemers. Dit is in tegenstelling tot wat de voorzitter zei al eerder gebeurd; in 2009 heeft Topwind BV getracht de raadsleden van Wervershoof persoonlijk onder druk te zetten. De gemeenteraad heeft toen de rug recht gehouden. In 2009 heeft het gerechtshof de claim van Topwind afgewezen. De inspreker vindt het ten hemel schreiend dat GS zich beroepen op het overgangsrecht. De 600 meter-grens is het uiterste minimum voor de leefbaarheid. De betekenis van de turbines is futiel; het park levert minder dan 2% van de benodigde MW.

De heer **Nes** spreekt als omwonende in op persoonlijke titel. Hij vraagt of de commissieleden alleen de antwoorden van GS op de zienswijzen hebben gelezen, omdat hem is opgevallen dat de zienswijzen niet in de stukken terug te vinden zijn.

De inspreker vindt dat het plan voor Windmolenpark Westfrisia past in het rijtje Wieringerrandmeer en Distriport; plannen waarvan iedereen op voorhand kan zien dat er iets niet klopt en die als bestuurlijk fiasco betiteld kunnen worden. Opnieuw is er sprake van een spartelend GS dat alles uit de kast haalt om het plan de eindstreep over te sleuren. Alles is in stelling gebracht om PS wijs te maken dat er geen ontkomen aan is. De inspreker vindt dat PS zelf dienen te bepalen wat een goede ruimtelijke ordening is en het laatste woord hebben. Een goede ruimtelijke ordening is meer dan een technische analyse over bedreigde diersoorten, vogelnesten of structuurlijnen in een nieuw landschap en gaat ook over mensen. Die soort voelt zich nu zwaar bedreigd en behandeld als tweederangsburger.

De inspreker wijst erop dat overal in de provincie twee eisen voor nieuwe windparken gelden: 600 meter van de bebouwing en 6 op een rij. Daarnaast zijn er de bedreigingen van de initiatiefnemers, die bewoners, het kerkbestuur en omwonenden bang maken met schadeclaims. De regels van PS worden overtreden en regels van fatsoen en menselijkheid worden geschonden. De inspreker kan zich niet voorstellen dat PS daarin meegaan en dat dit iets met ruimtelijke ordening te maken heeft. Hij wil dat PS in alle vrijheid tegen het PIP stemmen.

Mevrouw **Klaassen** (D66) vraagt of de inspreker betrokken is geweest bij het participatieplan en wat zijn ervaring is.

De heer **Nes** vindt dat het participatieplan die naam eigenlijk niet mag hebben. De omwonenden mochten erbij zitten en dingen aandragen, maar er werd niet naar ze geluisterd. Het had geen zin.

De heer **Ludriks** (PVV) vraagt hoe het kan dat de zienswijzen niet terug te vinden zijn. Welke bedreigingen ondervindt de inspreker?

De heer **Nes** heeft gezocht op de website van de provincie en kon de zienswijzen niet terugvinden. De dreigementen zijn al duidelijk door de andere sprekers naar voren gebracht.

De heer **Zeevat** spreekt in op persoonlijke titel. Hij wijst erop dat er meer dan 75 zienswijzen zijn ingediend en dat de opkomst van vanavond genoeg over het draagvlak zegt. Hij wil het hebben over de wijze waarop de initiatiefnemers tot een overeenkomst zijn gekomen met het kerkbestuur, een van de betrokken landeigenaren. De kerk wilde geen bestaande overeenkomst annuleren, maar de bestaande overeenkomst liep af op 4 november 2016. Vervolgens wilde het kerkbestuur geen nieuwe overeenkomst aangaan omdat het het welzijn van de inwoners van Zwaagdijk en Westwoud belangrijker vindt dan financieel gewin. De kerk en de kerkbestuurders als privépersoon zijn geïntimideerd, bedreigd en gehanteerd door een advocaat die is ingehuurd door de initiatiefnemers om daardoor een nieuwe overeenkomst af te dwingen. De manier waarop er zware psychologische druk is uitgevoerd, gaat naar de mening van de inspreker alle perken te buiten. Hij vindt dit soort maffiapraktijken niet passen binnen een democratie en dat een plan dat is gebaseerd op overeenkomsten die op deze manier zijn afgedwongen geen goedkeuring verdient. De inspreker sluit niet uit dat de initiatiefnemers eenzelfde handelswijze bij het openbaar bestuur toepassen om te krijgen wat ze willen. Hij doet een beroep op de commissie om het plan te stoppen.

Mevrouw **Haagsma** (CDA) vraagt of de heer Zeevang de bedreigingen kan toelichten.

De heer **Zeevang** heeft de stukken niet gezien, maar hij weet dat er mensen zijn bedreigd en gechanteerd, wat vanavond al eerder naar voren is gekomen.

De heer **Kramer** (VVD) vindt dit verhaal en dat van de andere inspreker vrij heftig. Hij denkt dat PS hier rekening mee moeten houden en dit in het verloop van het proces ter sprake moeten brengen. Hij vraagt of er zwart-op-wit bewijs van de intimidatie is.

De heer **Zeevang** zegt dat er schriftelijke correspondentie met het kerkbestuur en de afzonderlijke bestuursleden is geweest. Hij begrijpt dat dit geen onderdeel van het PIP is, maar vindt het wel een onderdeel van het gehele proces. Als de betrokkenen niet geïntimideerd en gechanteerd waren, had de kerk geen toestemming gegeven om op haar land windmolens te bouwen en had men hier vanavond niet gestaan omdat het plan dan van tafel was geweest.

De heer **Van Raan** (PvdD) vraagt hoe vaak er aangifte is gedaan van intimidatie, chantage en fraude.

De heer **Zeevang** denkt dat men dit aan het kerkbestuur en de bestuursleden moet vragen.

Mevrouw **Kocken** (GroenLinks) vraagt of het gaat om het aanzeggen van juridische procedures en het aansprakelijkstellingen of andersoortige bedreigingen.

De heer **Zeevang** weet van juridische bedreigingen en aansprakelijkheidsbedreigingen door grote schadeclaims. Of er fysieke bedreigingen zijn geweest, weet hij niet.

De **voorzitter** stelt voor dat de commissieleden buiten de vergadering om contacten leggen om hier nadere informatie over te krijgen.

De heer **Kramer** (VVD) vindt dat de PvdD en GroenLinks de reactie over de bedreigingen wegframen. Het gaat erom dat iemand het recht is onthouden om in de commissie in te spreken. Dat is ook een bepaalde vorm van intimidatie, hoewel die op maatschappelijk gebied wordt gedaan.

De heer **Arends** en de heer **Schouten** spreken in namens de initiatiefnemers. De heer Arends merkt op dat het gebied al langer is aangewezen als geschikt voor windenergie. Onlangs is getoetst of alle onderzoeken e.d. in orde zijn en zijn deze tot zijn tevredenheid akkoord bevonden. Dit heeft geresulteerd in het ontwerp-PIP dat ter inzage heeft gelegen. Bij de stukken zit het Participatieplan van 2016. Daarna is er nog wel het een en ander gebeurd. Er is in september een overleg geweest dat heeft geleid tot een uitwerking van een extra vergoeding bovenop de vergoeding van de NWEA-code, die in een windrijk jaar kan leiden tot een dubbele vergoeding voor de omwonenden. Daarbovenop is er een extra vergoeding van 55 cent per MWh i.p.v. 45 cent en voor de omwonenden binnen 600 meter afgesproken. De heer Arends vindt dat er aan de omgeving is gedacht als het gaat om het delen in de opbrengsten van het windpark. Er zijn grote woorden gesproken over de privaatrechtelijke overeenkomst met een van de grondeigenaren. De onderhandelingen daarover hebben geresulteerd in een nieuw contract waaruit de hogere vergoeding is voortgekomen. Het is een privaatrechtelijke kwestie.

De heer Arends hoopt erop te kunnen vertrouwen dat de door het bestuur en de politiek ingeslagen weg, die voldoet aan de PRV en het provinciale beleid, zal leiden tot een succesvol plan.

De heer **Ludriks** (PVV) vraagt hoeveel geld de initiatiefnemers verdienen met het windpark en/of hoeveel subsidie voor het project ontvangen wordt.

De heer **Arends** antwoordt dat men voor een windpark een vergoeding per kilowattuur krijgt die het verschil dekt tussen de prijs van fossiele energie en de kosten om een kilowattuur windenergie op te wekken. Er zit een kleine toeslag op om de risico's en investeringen te dekken. ECN maakt hiervoor de berekeningen.

Mevrouw **Haagsma** (CDA) vraagt om iets concreter te worden. Als men tegenover een windmolen woont, welk bedrag krijgt men dan op jaarbasis? Zij merkt op dat het weliswaar om een privaatrechtelijke overeenkomst gaat, maar vraagt of de initiatiefnemers mensen hebben verhindert om vanavond in de commissie te spreken.

De heer **Arends** zegt dat is gesproken met een groep omwonenden en dat daarbij is gekozen voor het gebruik van de NWEA-code die normaal tussen de 40 en 50 cent per MWh vergoedt. Voor Windpark Westfrisia is de vergoeding vastgesteld op 45 cent. Onlangs is deze verhoogd tot 55 cent, dus men zit ruim boven de norm. Het totale bedrag komt op ongeveer € 18.000 per jaar en zal nu zo'n 20% hoger uitkomen. In een windrijk jaar kan de vergoeding zelfs verdubbelen.

Mevrouw **Haagsma** (CDA) heeft begrepen dat dat bedrag verdeeld moet worden en dat dat resulteert in slecht een paar honderd euro voor een omwonende.

De heer **Arends** zegt dat het bedrag naar verwachting uitkomt tussen de € 18.000 en € 30.000. Omwonenden hebben zelf de mogelijkheid om dat bedrag te verdelen of toe te wijzen. De initiatiefnemers gaan daar niet over.

De heer **Schouten** antwoordt op de tweede vraag dat er overleg is geweest tussen de advocaat van Windpark Westfrisia en die van de kerk. Dit heeft geleid tot medewerking van de kerk waarbij een van de afspraken was dat er geen mededelingen gedaan zouden worden.

De heer **Kramer** (VVD) vraagt of de heren zich herkennen in de beschuldigingen en of die vallen onder gewenst maatschappelijk gedrag.

De heer **Schouten** zegt dat er woorden worden gebruikt als "bedreiging" en "intimidatie". Hij is het daar niet mee eens. Er zijn overeenkomsten afgesloten en het is vrij normaal dat men probeert om de tegenpartij ervan te overtuigen dat ze zich aan de overeenkomst houdt.

De **voorzitter** denkt dat men het hierbij moet laten en dat iedereen er een eigen idee bij heeft. Dit zal in een later stadium nog ter sprake komen.

De heer **Bruggeman** zegt dat de heer Arends suggereert dat het bestuurlijk-juridisch goed voor elkaar is. Hij mist in het gehele verhaal empathie voor de mensen die de molens in hun achtertuin krijgen. De initiatiefnemers hadden ook met hun plan in het Westelijk Havengebied kunnen gaan zitten.

De heer **Arends** begrijpt dat niet iedereen voor windmolens is. Als hij echter objectief kijkt naar het gebied en de afstanden tot woningen, is het gebied geschikt voor de opstelling van windmolen. Zijn rol is om dat te beoordelen. De afstanden zijn veel ruimer dan de normstelling vraagt.

De **voorzitter** constateert dat de vraag niet echt beantwoord is.

De heer **Arends** begrijpt dat er mensen zijn die niet van windmolens houden, maar duurzame energie is nodig en men moet eraan wennen dat die bronnen dichterbij komen.

De heer **Ludriks** (PVV) vraagt zich af hoe de heer Arends kan zeggen dat het gebied geschikt is, terwijl maar liefst 97% van de omwonenden tegen is en er dus geen draagvlak is.

De heer **Arends** denkt dat een gebied objectief geschikt kan zijn, maar dat de stemming nog steeds kan zijn dat men het niet wil. Die twee dingen zijn niet per se aan elkaar verbonden.

De heer **De Groot** spreekt in op persoonlijke titel. Hij meent dat de geschiedenis zich herhaalt. In maart 2006 heeft de gemeenteraad van Wervershoof het voorstel voor het vaststellen van het bestemmingsplan voor het bouwen van windmolen in Zwaagdijk-Oost verworpen. De voornaamste redenen daarvoor waren gebrek aan draagvlak en dat het project ruimtelijk niet in de omgeving paste. Het gevolg was diverse rechtszaken en claims van de initiatiefnemers tegen de gemeente, die de gemeente allemaal gewonnen heeft. De rechtbank stelde dat een volksvertegenwoordigend lichaam zonder last of ruggespraak zijn stem kan bepalen. Een claim van de initiatiefnemers maakt naar de mening van de inspreker ook nu geen enkele kans. Ook nu wordt bedreigd met allerlei claims, is het draagvlak onder de bevolking nihil en is het ruimtelijk een armzalig plan. Bestuurders van de kerk worden nu echter hoofdelijk aansprakelijk gesteld. De inspreker vindt dit pure intimidatie en onmenselijke praktijken.

De inspreker zegt dat de inwoners van Zwaagdijk, Westwoud, Zwaag en Hoorn op dezelfde wijze moeten worden behandeld als de andere inwoners van Noord-Holland en dat de molens op 600 meter van de huizen moeten komen. Onder het mom van een overgangsregel zit men met de huidige situatie. De inspreker vraagt het democratisch genomen raadsbesluit van de Wervershoof te respecteren en rekening te houden met de inwoners.

De heer **Papineau Salm** (PvdA) merkt n.a.v. de vergelijking met 2006 op dat men nu in een andere tijd leeft waarin de discussie over het klimaat en de opgave voor duurzame energie is veranderd. Vindt de heer De Groot niet dat er op een andere manier naar het plan gekeken moet worden?

De heer **De Groot** vindt dat er voldoende alternatieven zijn voor het voldoen aan de 685 MW waarbij wel de 600 meter-grens aangehouden kan worden.

Mevrouw **Molenaar-Groot** is bewoner van Zwaagdijk 277, een perceel dat grenst aan de meest zuidelijke windmolen van het windmolenpark. Zij maakt zich vooral zorgen over de problemen in de praktijk voor de begoniakwekerij op het perceel. Zij vraagt zich af of de medewerkers wel hun werk kunnen doen door de slagschaduw en het geluid. In het PIP en de omgevingsvergunning wordt daarover met geen woord gerept. De inspreker vindt dat er geen zorgvuldige afweging van de belangen is gemaakt; er wordt niet gesproken over de mensen en bedrijven die straks in de dagelijkse praktijk schade ondervinden. Zij vraagt PS om met een kritische blik naar de eigen besluiten te kijken en zich af te vragen of alle betrokken belangen wel zijn afgewogen.

De heer **Klein** (CU-SGP) zegt dat in het PIP paragrafen staan over de manier waarop omgegaan wordt met slagschaduw en stilstandsregelingen en vraagt of die afdoende zijn.

Mevrouw **Molenaar-Groot** heeft begrepen dat de stilstandsregeling alleen geldt voor mensen die in het gebied wonen en niet voor agrarisch gebruik.

Mevrouw **Klaassen** (D66) vraagt of de inspreker weet hoe lang en hoeveel slagschaduw er op het perceel komt.

Mevrouw **Molenaar-Groot** antwoordt dat dit ingewikkelde materie is. Zij heeft begrepen dat de slagschaduw vaak over de weg van Zwaagdijk zal reiken. Dit betekent dat een groot deel van het perceel hiermee te maken heeft. Daarnaast is er natuurlijk het geluid en zijn er de veiligheidsaspecten van de ronddraaiende wieken.

De heer **Groot** is voorzitter van LTO afdeling Zwaagdijk-Oost. Hij kan niet begrijpen dat het gebied een andere bestemming heeft gekregen zonder dat er overleg is geweest met de omwonenden en de bestuurlijke agrarische sector. Hij neemt het de provincie kwalijk dat die op deze manier met de agrarische sector omgaat. Daarnaast denkt hij dat er sprake zal zijn van planschade doordat huizen minder goed verkoopbaar zijn. De inspreker vraagt de leden om naar de insprekers te luisteren en een terecht besluit te nemen.

De heer **Bruggeman** (SP) merkt op dat het voorkomt dat in een dorp mensen beter van een dergelijk project worden omdat ze hun grond aan de ontwikkelaar verkopen. Hij vraagt of in Zwaagdijk door het gedoe met de windmolens scheve ogen ontstaan.

De heer **Groot** vindt dat het grootste nadeel. De hechte dorpsgemeenschap valt door dit onheil en circus uit elkaar.